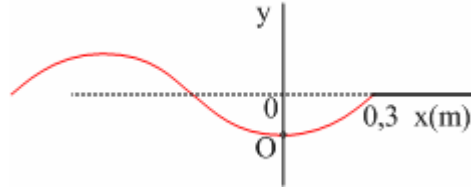

Εύρεση εξίσωσης και στιγμιότυπου κύματος.

Κατά μήκος ενός γραμμικού ελαστικού μέσου και από αριστερά προς τα δεξιά διαδίδεται ένα αρμονικό κύμα. Στο διάγραμμα δίνεται ένα στιγμιότυπο του κύματος που ελήφθη για $t=0$.

Τη στιγμή αυτή το σημείο O, στη θέση $x=0$ έχει μηδενική ταχύτητα και παρατηρούμε ότι θα ξαναέχει ταχύτητα μηδέν αφού μετακινηθεί κατά $d=4\text{cm}$ σε χρόνο $0,4\text{s}$.

- i) Να βρεθεί η εξίσωση του κύματος.
- ii) Να γίνει το στιγμιότυπο του κύματος τη χρονική στιγμή $t_1=1,2\text{s}$.

Απάντηση:

- i) Το σημείο O βρίσκεται στην μέγιστη αρνητική απομάκρυνσή του και θα έχει ξανά μηδενική ταχύτητα στην μέγιστη θετική απομάκρυνση. Συνεπώς η απόσταση 4cm είναι το διπλάσιο του πλάτους ταλάντωσής του. Δηλαδή $A = \frac{d}{2} = 2\text{cm}$. Αντίστοιχα ο χρόνος που απαιτείται για την μετακίνηση αυτή είναι το μισό της περιόδου, άρα $T=0,8\text{s}$.

Με βάση το σχήμα που μας δίνεται $\lambda/4=0,3\text{m} \rightarrow \lambda=1,2\text{m}$.

Η εξίσωση ταλάντωσης του O είναι:

$$y = A\eta\mu(\omega t + \varphi_0)$$

και με αντικατάσταση $t=0$, $y=-0,02$ παίρνουμε:

$$-0,02 = 0,02\eta\mu\varphi_0 \rightarrow$$

$$\eta\mu\varphi_0 = -1 \text{ άρα } \varphi_0 = 3\pi/2$$

Έτσι η εξίσωση του κύματος είναι:

$$y = 0,02 \cdot \eta\mu\left(\omega(t - t_1) + \frac{3\pi}{2}\right), \text{ όπου } t_1 = \frac{x}{v}$$

$$y = 0,02 \cdot \eta\mu 2\pi\left(\frac{t}{0,8} - \frac{x}{1,2} + \frac{3}{4}\right) \quad (1)$$

- ii) Με αντικατάσταση στην (1) $t=1,2$ παίρνουμε:

$$y = 0,02\eta\mu 2\pi\left(\frac{1,2}{0,8} - \frac{x}{1,2} + \frac{3}{4}\right) = 0,02 \eta\mu 2\pi\left(\frac{9}{4} - \frac{x}{1,2}\right) = 0,02\eta\mu\left(4,5\pi - \frac{\pi x}{0,6}\right) \text{ ή}$$

$$y = 0,02\sigma\upsilon\upsilon\upsilon\left(\frac{5\pi x}{3}\right)$$

Ενώ το κύμα θα έχει φτάσει σε κάποιο σημείο Σ το οποίο θα αρχίσει να ταλαντώνεται από τη θέση ισορροπίας του με φορά προς τα κάτω, θα έχει δηλαδή φάση π .

Συνεπώς $\varphi \geq \pi$ ή

$$4,5\pi - \frac{\pi x}{0,6} \geq \pi \quad \text{ή}$$

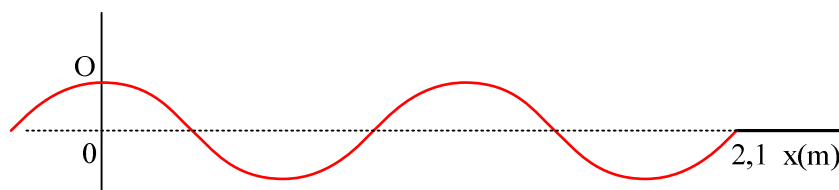
$$x \leq 2,1\text{m}$$

Το κύμα δηλαδή θα έχει φτάσει μέχρι τη θέση 2,1m.

(Διαφορετικά: Η ταχύτητα του κύματος είναι $v = \frac{\lambda}{T} = \frac{1,2}{0,8} \text{ m/s} = 1,5 \text{ m/s}$ οπότε σε χρόνο $t_1 = 1,2\text{s}$ θα

έχει διατρέξει απόσταση $d = vt = 1,5 \cdot 1,2 \text{ m} = 1,8 \text{ m}$ συν τα 0,3m δεξιά του Ο που βρισκόταν για $t=0$, σύνολο 2,1m.

Με βάση τα παραπάνω το στιγμιότυπο του κύματος είναι:

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους....

Επιμέλεια

Διονύσης Μάργαρης